

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 2 Σεπτεμβρίου 2022 με την εξής σύνθεση: Αθηνά Μπουζιούρη, Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου, Μέλος (σε αναπλήρωση του Μέλους του 1^{ου} Κλιμακίου Ειρήνης Αψοκάρδου, δυνάμει της υπ' αριθμ. 61/2022 Πράξης Προέδρου Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.) και Ελευθερία Καλαμιώτη, Μέλος και Εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την από 29-07-2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1073/01-08-2022 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «... ..» και με τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στο ... .. (οδός ... αρ. ...) και εκπροσωπείται νόμιμα

Κατά του .... .. (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα

Κατά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «... ..» και με τον διακριτικό τίτλο «... ..» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στο ... .. (... και ...), όπως εκπροσωπείται νόμιμα

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 182/2022 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, η οποία ενέκρινε το υπ' αριθ. 01/2022 πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού και κάθε άλλης συναφής πράξης και ως εκ τούτου να ακυρωθεί η κατακύρωση του προκείμενου διαγωνισμού στην παρεμβαίνουσα ούτως ώστε να αναδειχθεί η ίδια προσωρινή ανάδοχος.

Με την παρέμβαση η παρεμβαίνουσα αιτείται να απορριφθεί η υπό εξέταση προσφυγή, να γίνει δεκτή η παρέμβασή της και να διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, η οποία ενέκρινε το υπ' αριθ. 01/2022 πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού και κάθε άλλης συναφούς διοικητικής πράξης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ελευθερία Καλαμιώτη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 728,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»), το οποίο υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ποσού 145.522,42 ευρώ άνευ ΦΠΑ.

2. Επειδή, η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού, που προκηρύχθηκε δυνάμει της υπ' αριθμ. πρωτ. 991/04-04-2022 Διακήρυξης (ΑΔΑΜ ... 2022-04-04) της αναθέτουσας αρχής με αντικείμενο την «Παροχή υπηρεσιών καθαρισμού υπαίθριων και στεγασμένων χώρων .... .., διάρκειας δύο ετών από την υπογραφή της σύμβασης», με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει τιμής. Το αντικείμενο της σύμβασης αφορά στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού και αποκομιδής απορριμμάτων υπαίθριων και στεγασμένων χώρων του .... .. συνολικής εκτάσεως 104.50 στρεμμάτων και 624,90 τ.μ. αντίστοιχα, ως το συνημμένο στην προκείμενη Διακήρυξη τοπογραφικό σχέδιο. Οι υπό ανάθεση υπηρεσίες καθαρισμού και αποκομιδής απορριμμάτων, τα ωράρια, τα υλικά καθαρισμού και λοιπές ειδικές απαιτήσεις, περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ - ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της ανωτέρω διακήρυξης. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV): ...-9 και συμπληρωματικού CPV ...-2. Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 145.522,42 € μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε 24 μήνες. Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι και ΙΙ της ανωτέρω διακήρυξης. Καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών ορίστηκε η 28-04-2022. Μεταξύ των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων είναι η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα. Με την προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, η υπό ανάθεση σύμβαση κατακυρώθηκε στην

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

παρεμβαίνουσα, ενώ η προσφεύγουσα έχει καταταγεί 2^η στην σειρά μειοδοσίας. Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 182/2022 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, η οποία ενέκρινε το υπ' αριθ. 01/2022 πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού και κάθε άλλης συναφής πράξης και ως εκ τούτου να ακυρωθεί η κατακύρωση του προκείμενου διαγωνισμού στην παρεμβαίνουσα ούτως ώστε να αναδειχθεί η ίδια προσωρινή ανάδοχος. Με την παρέμβαση η παρεμβαίνουσα αιτείται να απορριφθεί η υπό εξέταση προσφυγή, να γίνει δεκτή η παρέμβασή της και να διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, η οποία ενέκρινε το υπ' αριθ. 01/2022 πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού και κάθε άλλης συναφούς διοικητικής πράξης.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 3114/09-08-2022 έγγραφό της, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει, επί λέξει ότι *«Σε συνέχεια ανωτέρου σχετικού σας γνωρίζουμε ότι ολοκλήρωση του διαγωνισμού του θέματος θα διενεργηθεί μετά το πέρας της εξέτασης της ως άνω προδικαστικής προσφυγής από την Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών και της έκδοσης απόφασης. Είμαστε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε πληροφορία»*.

3. Επειδή, το πλήρες κείμενο της προκείμενης Διακήρυξης δημοσιεύθηκε στο καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 04-04-2022 με ΑΔΑΜ .... και καταχωρήθηκε στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ), όπου έλαβε συστημικό αριθμό Α/Α .....

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθ. 345 του ν.4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 29-07-2022 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 21-07-2022 β) είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ (και ήδη Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.) από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή, η προσφεύγουσα θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής καθόσον έχει συμμετάσχει στον προκείμενο διαγωνισμό με παραδεκτή προσφορά και έχει προσδοκία ανάληψης της υπό ανάθεση σύμβασης, κατόπιν αποκλεισμού της παρεμβαίνουσας στην οποία κατακυρώθηκε η υπό ανάθεση υπηρεσία. Τούτο δε δεν αίρεται από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα έχει καταταγεί 2^η στην σειρά μειοδοσίας, καθόσον αυτή διατηρεί το έννομο συμφέρον της να βάλει κατά της 1^{ης} σε σειρά μειοδοσίας, προκειμένου να μειωθεί ο κύκλος των δυνάμενων να αναλάβουν τη σύμβαση.

7. Επειδή στις 03-08-2022 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, δια μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς όλους τους ενδιαφερόμενους σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8. Επειδή, στις 05-08-2022 η παρεμβαίνουσα άσκησε εμπροθέσμως, ήτοι εντός δεκαήμερου από την κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής, παρέμβαση δια της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, αιτούμενη να απορριφθεί η υπό εξέταση προσφυγή, να γίνει δεκτή η παρέμβασή της και να διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας αρχής, η οποία ενέκρινε το υπ' αριθ. 01/2022 πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού και κάθε άλλης συναφούς διοικητικής πράξης, με πρόδηλο έννομο συμφέρον, δεδομένου ότι με την κρινόμενη προδικαστική προσφυγή προβάλλονται λόγοι και κατά της αποδοχής της προσφοράς της και της υπέρ αυτής κατακύρωσης της υπό ανάθεσης σύμβασης.

9. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε εκπρόθεσμα στις 17-08-2022 τις απόψεις της επί της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής (με το με αριθμ. πρωτ. 3181/17-08-2022 έγγραφό της) δια της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, ήτοι μετά την πάροδο της αποκλειστικής δεκαπενθήμερης προθεσμίας του άρθρου 365 παρ. 1 περ. β'

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

του ν. 4412/2016 και, ως εκ τούτου, αυτές δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη από το αποφασίζον Κλιμάκιο, ενώ η προσφεύγουσα υπέβαλε στις 23-08-2022 δια της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το με ίδια ημερομηνία υπόμνημά της επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, του οποίου παρέλκει η εξέταση ως αλυσιτελής λόγω της εκπρόθεσμης υποβολής των τελευταίων.

10. Επειδή με την υπ' αριθμ. με την υπ' αρ. 1535/2022 Πράξη και την υπ' αριθμ. 1716/2022 Πράξη (τροποποιητική) της Προέδρου του 1^{ου} Κλιμακίου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής.

11. Επειδή, με τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 Ν. 4912/2022 (ΦΕΚ Α' 59/17.03.2022), με έναρξη ισχύος κατ' άρθρο 30 του ίδιου Νόμου από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η «Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)» του Ν. 4412/2016 (Α' 147) μετονομάστηκε σε «Ενιαία Αρχή Δημόσιων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ)», ενώ με τη διάταξη του άρθρου 17 παρ. 2 Ν. 4912/2022 ορίστηκε ότι *«μέχρι την έκδοση της πράξης διορισμού Προέδρου και τουλάχιστον έξι (6) Συμβούλων της Ενιαίας Αρχής Δημόσιων Συμβάσεων του άρθρου 347 του ν. 4412/ 2016 και τη συγκρότηση Κλιμακίων σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 353 και την περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 356 του ν. 4412/2016, οι εκκρεμείς ενώπιον της Αρχής διαδικασίες εξέτασης προδικαστικών προσφυγών συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από τα Κλιμάκια με τη σύνθεση που έχουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος»*. Κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 1^{ου} Κλιμακίου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις και τις διατάξεις των άρθρων 365 Ν. 4412/2016, 13 ΠΔ 39/2017 όπως ισχύουν.

12. Επειδή το άρθρο 18 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: *«1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης [...]»*.

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

13. Επειδή, το άρθρο 53 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης [...] περιέχουν ιδίως : [...]ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης [...] ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα, όπως δηλώσεις και δικαιολογητικά, [...]».

14. Επειδή το άρθρο 91 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαραίτων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102 [...]».

15. Επειδή στο άρθρο 94 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «[...] 4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης [...]».

16. Επειδή το άρθρο 346 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

17. Επειδή του άρθρο 360 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

18. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνολολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

19. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC EnterpriseFocusedSolutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC EnterpriseFocusedSolutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27). Περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *SiacConstructionLtd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

20. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος τους αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

21. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *SiacConstructionLtd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

22. Επειδή, η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣΤΕ 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

23. Επειδή, **η προσφεύγουσα, με τον πρώτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής της**, ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η παρεμβαίνουσα μέσω του ΕΕΕΣ της αναφέρεται σε μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών τριετίας, με αποτέλεσμα να μην καλύπτει ουδόλως την υποχρεωτική ύπαρξη, βάσει της διακήρυξης (στην σελίδα 21 αυτής - 2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια - *γενικός ετήσιος κύκλος εργασιών για κάθε έτος 2019, 2020, 2021 (ή για όσο χρόνο δραστηριοποιούνται, εφόσον αυτός είναι μικρότερος) τουλάχιστον με το 100% της προϋπολογισθείσας δαπάνης μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ*) ελάχιστου γενικού ετήσιου κύκλου εργασιών για κάθε έτος 2019, 2020, 2021 ίσο με το 100% της προϋπολογισθείσας δαπάνης, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ διότι η παρεμβαίνουσα δεν έχει προσκομίσει κανένα επίσημο δικαιολογητικό / αποδεικτικό κατά τα ανωτέρω, αλλά και πολύ περισσότερο δεν καλύπτει το κριτήριο του ελάχιστου κατώτατου ετήσιου ορίου που θέτει κατά τα παραπάνω η διακήρυξη (ήτοι γενικός ετήσιος κύκλος εργασιών για κάθε έτος 2019-2020-2021 τουλάχιστον ίσος με 145.522,42 ευρώ), της οποίας η σχετική πρόβλεψη αποτελεί κανονιστικό-αποκλειστικό περιεχόμενο της διακήρυξης που τίθεται με περιοριστικό χαρακτήρα η παραβίαση του οποίου επιφέρει ποινή ακυρότητας καθώς διαφορετικά θα παραβιαζόταν η αρχή της ισότητας των διαγωνιζομένων/συμμετεχόντων και όχι ο μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών της τριετίας να είναι τουλάχιστον ίσος με το παραπάνω ποσό, που η παρεμβαίνουσα εσφαλμένα επικαλείται μέσω του κατατεθειμένου ΕΕΕΣ της

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

(Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής , σελ.11 - Β. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια). **Η παρεμβαίνουσα επί του πρώτου λόγου της κρινόμενης προσφυγής, ισχυρίζεται**, μεταξύ άλλων, ότι στην αναρτηθείσα οικονομική της προσφορά ακολούθησε κατά γράμμα τα προαπαιτούμενα της διακήρυξης, καθώς το έγγραφο οικονομικής επάρκειας που προσκομίσαμε γίνεται σαφής διάκριση του κύκλου εργασιών έκαστου ζητούμενου έτους, τα οποία υπερακαλύπτουν το κριτήριο του ελάχιστου κατώτατου ετήσιου ορίου που τίθεται εκ της διακήρυξης, ενώ σε ότι αφορά την έτερη αναπόδεικτη αιτίαση της προσφεύγουσας, περί μη απόδειξης από μέρους της, της οικονομικής και χρηματοοικονομικής της επάρκειας, ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα ότι προσκόμισε για την απόδειξη των ανωτέρω, ετήσιους ισολογισμούς, οι οποίοι έχουν περιβληθεί τον τύπο της δημοσιότητας και ως εκ τούτου δεν επιδέχονται αμφισβήτησης αφενός και αποτελούν επαρκές αποδεικτικό οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας αφετέρου.

Από την μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης, της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής, των σχετικών εγγράφων και της παρέμβασης, προκύπτουν τα εξής σχετικά τον πρώτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής: Σύμφωνα με τα άρθρα της προκείμενης Διακήρυξης, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣτΕ 352/2016, 53/2011, ΣτΕ 3669/2015, 5022/2012), ορίζονται σχετικά με τα τιθέμενα εν προκειμένω ζητήματα, τα εξής: στο άρθρο 2.2.5 - Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι *«Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς ότι διαθέτουν/ παρέχουν: α) γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών για κάθε έτος 2019, 2020, 2021 (ή για όσο χρόνο δραστηριοποιούνται, εφόσον αυτός είναι μικρότερος) τουλάχιστον με το 100% της προϋπολογισθείσας δαπάνης μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ [...]»*, ενώ στο άρθρο 2.2.9.1 - Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών ορίζεται, μεταξύ, άλλων, ότι *«Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό*

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα III , το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ78 καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος. Το ΕΕΕΣ φέρει υπογραφή με ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται προσφορές. Αν στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής του ΕΕΕΣ και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών έχουν επέλθει μεταβολές στα δηλωθέντα στοιχεία, εκ μέρους του, στο ΕΕΕΣ, ο οικονομικός φορέας αποσύρει την προσφορά του, χωρίς να απαιτείται απόφαση της αναθέτουσας Δ.Λ.Τ.Ρ.ς. Στη συνέχεια μπορεί να την υποβάλει εκ νέου με επίκαιρο ΕΕΕΣ. Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με το ΕΕΕΣ. Κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ, καθώς και της συνοδευτικής υπεύθυνης δήλωσης, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα, η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 2.2.3 της παρούσας, για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν. Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης. [...]».

Σχετικά με όσα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα με τον πρώτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής της σχετικά με τα δηλωθέντα εκ μέρους της παρεμβαίνουσας στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της (σελ. 11 αυτού) και την πλήρωση της απαίτησης της Διακήρυξης του άρθρου 2.2.5 παρ. α', λεκτέα είναι τα εξής: Από την επισκόπηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας προκύπτει ότι στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της (σελ. 11 αυτού) δήλωσε μέσω κύκλο εργασιών για τα

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

απαιτούμενη βάσει της Διακήρυξης 3 έτη (2019-2020-2021) το ποσό του 1.244.129,33 ευρώ, ενώ στο υποβληθέν αρχείο της με τίτλο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ», ψηφιακά υπογεγραμμένο από νόμιμο εκπρόσωπο/διαχειριστή της παρεμβαίνουσας φέρον την εταιρική σφραγίδα και συνυπογεγραμμένο από τον λογιστή κ. Χρ. Μουδάτσο, το οποίο αποτελεί συνοδευτική του ΕΕΕΣ δήλωση κατά το άρθρο 2.2.9.1 της Διακήρυξης, αναγράφει τον ανωτέρω αναφερόμενο στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών, καθώς και τον γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών της τελευταίας τριετίας, ήτοι των ετών 2019-2020-2021, περιλαμβάνοντας Πίνακα όπου δηλώνει α) για το έτος 2021 κύκλο εργασιών: 1.157.420,20 ευρώ β) για το έτος 2022 κύκλο εργασιών 1.374.304,67 ευρώ και γ) για το έτος 2019 κύκλο εργασιών 1.200.663,13 ευρώ. Επομένως, από τα ανωτέρω αναφερόμενα προκύπτει ότι η παρεμβαίνουσα πληροί την απαίτηση της Διακήρυξης του άρθρου 2.2.5 παρ. α', ως βάσιμα αναφέρει και η ίδια στην ανωτέρω παρέμβασή της, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα προρρηθέντα, ο πρώτος λόγος της κρινόμενης προσφυγής είναι απορριπτέος.

24. Επειδή, **η προσφεύγουσα, με τον δεύτερο λόγο της κρινόμενης προσφυγής της**, ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι η παρεμβαίνουσα στην προκείμενη περίπτωση για την τεχνική και επαγγελματική της ικανότητα του άρθρου 2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (σελ. 21-22 και 29 της Διακήρυξης) και προκειμένου να αποδείξει αυτήν προσκόμισε μόνο έναν πίνακα κυριότερων συμβάσεων που έχει συνταχθεί από την ίδια χωρίς να συνοδεύει τον πίνακα αυτόν από κανενός είδους πιστοποιητικά ή οιοδήποτε είδους αποδεικτικά που να αποδεικνύουν την ορθότητα και εγκυρότητα αυτού. Η παράλειψη αυτή επιφέρει ακυρότητα και καθιστά την προσφορά απορριπτέα και την προσβαλλόμενη απόφαση ακυρωτέα και για τον λόγο αυτό. **Η παρεμβαίνουσα επί του δεύτερου λόγου της κρινόμενης προσφυγής, ισχυρίζεται**, μεταξύ άλλων, ότι κατά την υποβολή των δικαιολογητικών που αφορούν στις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες ακολούθησε απαρέγκλιτα τα οριζόμενα στην διακήρυξη και ότι από τα προσκομισθέντα έγγραφα της προκύπτει ότι όλα τα προαπαιτούμενα του εν λόγω σκέλους της διακήρυξης προσκομίστηκαν στο ακέραιο και αξιολογήθηκαν ως απολύτως ορθά και επαρκή από την αναθέτουσα αρχή.

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

Από την μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης, της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής, των σχετικών εγγράφων και της παρέμβασης, προκύπτουν τα εξής σχετικά τον δεύτερο λόγο της κρινόμενης προσφυγής: Σύμφωνα με τα άρθρα της προκείμενης Διακήρυξης, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣΤΕ 352/2016, 53/2011, ΣΤΕ 3669/2015, 5022/2012), ορίζονται σχετικά με τα τιθέμενα εν προκειμένω ζητήματα, τα εξής: στο άρθρο 2.2.6 - Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς να δηλώνουν: α) τις κυριότερες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που έχουν εκτελέσει κατά την προηγούμενη τριετία, με αναφορά του αντιστοίχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. [...]», στο δε άρθρο 2.2.9.2 - Αποδεικτικά μέσα ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «[...] Β.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: α) κατάλογο των κυριότερων συμβάσεων παροχής παρόμοιων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν κατ την προηγούμενη τριετία, με αναφορά του αντιστοίχου ποσού, της ημερομηνίας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. [...]». Από την επισκόπηση της προσφοράς της παρεμβαίνουσας προκύπτει ότι υπέβαλε κατάλογο των κυριότερων συμβάσεων (βλ. αρχείο «ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ», στο οποίο περιλαμβάνει κατάλογο των κυριότερων έργων καθαρισμού χώρων και επιφανειών με τις εξής στήλες «ΠΕΛΑΤΗΣ (ΕΠΩΝΥΜΙΑ – ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ – ΤΗΛΕΦΩΝΟ – ΦΑΞ)», «ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ», «ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ», «ΤΟΠΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ», «ΠΟΣΟ», «ΠΑΡΟΥΣΑ ΦΑΣΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ», ενώ οι επίμαχοι όροι της προκείμενης Διακήρυξης, τους οποίους επικαλείται και η προσφεύγουσα, δεν περιλαμβάνουν την απαίτηση για την προσκόμιση πιστοποιητικών ή οιοδήποτε είδους αποδεικτικών που να αποδεικνύουν την ορθότητα και εγκυρότητα του ανωτέρω καταλόγου, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της προσφεύγουσας ως προβάλλονται στον δεύτερο λόγο της κρινόμενης προσφυγής της. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα προρρηθέντα, ο δεύτερος λόγος της κρινόμενης προσφυγής είναι απορριπτέος.

25. Επειδή, η προσφεύγουσα, με τον τρίτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής της, ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι στην προκείμενη περίπτωση η παρεμβαίνουσα για την ισχύουσα εκπροσώπησή της προσκόμισε μόνο ένα πρακτικό Γ.Σ. της εταιρείας παρά το γεγονός ότι ως Ε.Π.Ε. υπάγεται υποχρεωτικά στις διατάξεις περί καταχώρηση και δημοσιεύσεις στο ΓΕΜΗ και ως εκ τούτου με την μη προσκόμιση ισχυρού πιστοποιητικού εκπροσώπησης του ΓΕΜΗ παραβίασε ουσιώδη όρο της διακήρυξης άρθρο 2.2.9.2, Β.6, (i) – σελ. 29 της διακήρυξης) και μάλιστα αποδεικνυόμενο με περιοριστικό από το νόμο και το κανονιστικό περιεχόμενο της διακήρυξης τρόπο, η δε παραβίαση αυτή επιφέρει απόλυτη ακυρότητα και συνεπάγεται ότι και εκ του λόγου αυτού η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα. **Η παρεμβαίνουσα επί του τρίτου λόγου της κρινόμενης προσφυγής, ισχυρίζεται**, μεταξύ άλλων, ότι όλα τα νομιμοποιητικά έγγραφα που όφειλε να προσκομίσει, προσκομίστηκαν κατά το χρόνο που έπρεπε να προσκομιστούν, ήτοι αμέσως μετά την πρόσκληση υποβολής των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου, ενώ από το Πρακτικό 19/20-7-2022 και το συνακόλουθο Πρακτικό 2 της ίδιας συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, προκύπτει με σαφήνεια και άνευ αμφισβήτησης, ότι όλα τα δικαιολογητικά που ζητήθηκαν προσκομίστηκαν κατά τον ορθό χρόνο που ζητήθηκαν και ως εκ τούτου πιστοποιήθηκε η αρτιότητα και πληρότητα των εγγράφων της, καθώς και ότι το εν λόγω πρακτικό κάνει μνεία στα όσα ορίζονται στο άρθρο 3.2 της Διακήρυξης κατά το οποίο ορίζεται με σαφήνεια ο χρόνος προσκόμισης τους, ο οποίος ανάγεται στον χρόνο κατά τον οποίο αποστέλλεται η πρόσκληση στον προσωρινό ανάδοχο για την υποβολή των δικαιολογητικών.

Από την μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης, της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής, των σχετικών εγγράφων και της παρέμβασης, προκύπτουν τα εξής σχετικά τον τρίτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής: Σύμφωνα με τα άρθρα της προκείμενης Διακήρυξης, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣτΕ 352/2016, 53/2011, ΣτΕ 3669/2015, 5022/2012), ορίζονται σχετικά με τα τιθέμενα εν προκειμένω ζητήματα, τα εξής: στο άρθρο στο άρθρο 2.2.9.2 - Αποδεικτικά μέσα ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «[...] Β.6. Για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο και

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

εγγράφεται υποχρεωτικά ή προαιρετικά, κατά την κείμενη νομοθεσία, και δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της σε αρμόδια Δ.Λ.Τ.Ρ. (πχ ΓΕΜΗ), προσκομίζει σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του 99, εκτός αν αυτό φέρει συγκεκριμένο χρόνο ισχύος. Ειδικότερα για τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς προσκομίζονται: i) για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο και υποχρεούται, κατά την κείμενη νομοθεσία, να δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της στο ΓΕΜΗ, προσκομίζει σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του. [...]». Από την επισκόπηση των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας προκύπτει ότι υπέβαλε, μεταξύ άλλων, το σχετικό πιστοποιητικό εκπροσώπησης του ΓΕΜΗ (βλ. αρχείο «ΓΕΜΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ») εκδοθέν την 01-06-2022 και υποβληθέν την 30-06-2022, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.2.9.2, Β.6, (i) της προκείμενης Διακήρυξης, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της προσφεύγουσας ως προβάλλονται στον τρίτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής της. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα προρρηθέντα, ο τρίτος λόγος της κρινόμενης προσφυγής είναι απορριπτέος.

26. Επειδή, **η προσφεύγουσα, με τον τέταρτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής της**, ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι στην προκείμενη περίπτωση η καθ' ης προσκόμισε δύο υπεύθυνες δηλώσεις (pdf αρχείο: ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ_signed) από τις οποίες δεν προκύπτει ότι τα προσκομισθέντα από αυτήν πιστοποιητικά εξακολουθούν να ισχύουν κατά την υποβολή τους και εκ του λόγου αυτού η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα λόγω των οριζόμενων στην σελ. 30 της διακήρυξης [(άρθρο 2.2.9.2, Β.6, (ii)]. **Η παρεμβαίνουσα επί του τέταρτου λόγου της κρινόμενης προσφυγής, ισχυρίζεται**, μεταξύ άλλων, ότι καθίσταται σαφής η απόπειρα δημιουργίας πλάνης της προσφεύγουσας καθώς προκύπτει μετά βεβαιότητας ότι η εν λόγω υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται μόνον όταν συντρέχουν συγκεκριμένοι λόγοι και προϋποθέσεις και όχι σε κάθε περίπτωση, επικαλούμενη την υπ' αριθμ. 1107/2021 απόφαση της Α.Ε.Π.Π. και ως εκ τούτου όλα τα νομιμοποιητικά της έγγραφα εξεδόθησαν και υπεβλήθησαν νομίμως και

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

εμπροθέσμως, ενώ δεν συντρέχει λόγος προσκόμισης της εν λόγω υπεύθυνης δήλωσης και άρα ο συγκεκριμένος λόγος προσφυγής της προσφεύγουσας είναι παντελώς αβάσιμος.

Από την μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης, της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής, των σχετικών εγγράφων και της παρέμβασης, προκύπτουν τα εξής σχετικά τον τέταρτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής: Σύμφωνα με τα άρθρα της προκείμενης Διακήρυξης, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣτΕ 352/2016, 53/2011, ΣτΕ 3669/2015, 5022/2012), ορίζονται σχετικά με τα τιθέμενα εν προκειμένω ζητήματα, τα εξής: στο άρθρο στο άρθρο 2.2.9.2 - Αποδεικτικά μέσα ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «[...] Β.6. [...] Ειδικότερα για τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς προσκομίζονται: [...] ii) Για την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και των μεταβολών του νομικού προσώπου γενικό πιστοποιητικό μεταβολών του ΓΕΜΗ, εφόσον έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του. Στις λοιπές περιπτώσεις τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, αποφάσεις συγκρότησης οργάνων διοίκησης σε σώμα, κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του οικονομικού φορέα), συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου ότι εξακολουθούν να ισχύουν κατά την υποβολή τους. Σε περίπτωση που για τη διενέργεια της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης έχουν χορηγηθεί εξουσίες σε πρόσωπο πλέον αυτών που αναφέρονται στα παραπάνω έγγραφα, προσκομίζεται επιπλέον απόφαση- πρακτικό του αρμοδίου καταστατικού οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου με την οποία χορηγήθηκαν οι σχετικές εξουσίες. Όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, εφόσον έχουν χορηγηθεί εξουσίες σε τρίτα πρόσωπα, προσκομίζεται εξουσιοδότηση του οικονομικού φορέα. [...]». Από την επισκόπηση των υποβληθέντων δικαιολογητικών κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας προκύπτει ότι υπέβαλε, μεταξύ άλλων, το κωδικοποιημένο καταστατικό της, το γενικό πιστοποιητικό του ΓΕΜΗ, μετά του υπ' αριθμ. πρωτ. 4504/2013 Πιστοποιητικού μη λύσεως, μη καταγγελίας, τροποποιήσεων του Πρωτοδικείου Ηρακλείου, εκδοθέν την 01-06-20222 και υποβληθέν την 30-06-2022, καθώς και το πιστοποιητικό εκπροσώπησης του ΓΕΜΗ, εκδοθέν την 01-06-20222 και υποβληθέν την 30-

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

06-2022 (βλ. αρχεία «ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ», «ΓΕΜΗ ΓΕΝΙΚΟ», «ΓΕΜΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ»). Συνεπώς, δοθέντος ότι όλα τα έγγραφα που υποβλήθηκαν από την παρεμβαίνουσα, προς συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του άρθρου 2.2.9.2., Β6 (ii) της Διακήρυξης, εκδόθηκαν πρόσφατα και, σε κάθε περίπτωση, εντός των αποκλειστικών χρονικών ορίων που αναφέρονται στο ανωτέρω άρθρο, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί πρόσθετης υποχρέωσης της μειοδότης να προσκομίσει Υπεύθυνη Δήλωση για το ότι τα νομιμοποιητικά έγγραφα που υπέβαλε, εξακολουθούν να βρίσκονται σε ισχύ, απορρίπτονται, εν προκειμένω, ως αβάσιμοι. Έξαλλου, από την ίδια τη γραμματική διατύπωση του όρου 2.2.9.2. περ. Β.6. (ii) της Διακήρυξης (*«Στις λοιπές περιπτώσεις τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, αποφάσεις συγκρότησης οργάνων διοίκησης σε σώμα, κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του οικονομικού φορέα), συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου ότι εξακολουθούν να ισχύουν κατά την υποβολή τους.»*), συνάγεται σαφώς ότι η Υπεύθυνη Δήλωση υποβάλλεται, μόνο όταν τα επίμαχα δικαιολογητικά δεν έχουν εκδοθεί εντός των ρητά καθοριζόμενων στο άρθρο αυτό προθεσμιών, ήτοι έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους (Α.Ε.Π.Π. 1107/2021, σκέψη 21, σελ. 31), απορριπτόμενων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της προσφεύγουσας ως προβάλλονται στον τέταρτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής της. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα προρρηθέντα, ο τέταρτος λόγος της κρινόμενης προσφυγής είναι απορριπτέος.

27. Επειδή, **η προσφεύγουσα, με τον πέμπτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής της**, ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι στην διακήρυξη (σελ. 61 - ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ) γίνεται απλή μνεία του κατώτατου ισχύοντος ημερομισθίου των 29,62 ευρώ (το οποίο μάλιστα έχει ήδη μεταβληθεί νομοθετικά σε 31,85 ευρώ με την Υ.Α. 38866/21-04-2022 του Υπουργού Εργασίας ΦΕΚ 2030 Β'- 1. Καθορισμός κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας), ενώ προκύπτει η υποχρέωση απασχόλησης έμπειρου προσωπικού εξ' ου και το παράδειγμα υπολογισμού στην διακήρυξη (σελ. 61 - ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ και σελ. 65-66), καθώς και ότι η μνεία του κατώτατου ημερομισθίου του

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

ανειδίκευτου εργάτη δεν μπορεί να αποτελέσει βάση υπολογισμού αλλά μόνο υπενθύμιση του κατώτατου ημερομισθίου με το οποίο ή κάτω του οποίου δεν μπορεί να αμείβεται το έμπειρο και ειδικευμένο απαιτούμενο προσωπικό που απαιτεί η εκτέλεση της σύμβασης εκ του κανονιστικού ως άνω περιεχομένου της διακήρυξης. Όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα έχει προβεί σε όλους του υπολογισμούς της με βάση το ποσό του κατώτατου ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη με το ποσό της προσφοράς της ανερχόμενο σε 75.161,88€ (ευρώ) υπολειπομένου ήδη του σημερινού νόμιμου κατώτατου ορίου κατά ποσοστό 7.5% ως αυτό έχει οριστεί με την νεώτερη μνημονευόμενη Υ.Α., ήτοι υπολείπεται συνολικού ποσού 5.637,14€ (ευρώ), με αποτέλεσμα η προσφορά της παρεμβαίνουσας, η οποία είναι φαινομενικά προσφορότερη, μοιραία αν γίνει αποδεκτή θα οδηγήσει σε καθεστώς υποαμοιβόμενης εργασίας κατά παράβαση της εργατικής νομοθεσίας και των συλλογικών συμβάσεων, γεγονός που συνιστά ευθεία παράβαση του όρου που απαιτεί ειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό (εξ' ου και το ενδεικτικό υποβαλλόμενο παράδειγμα υπολογισμού που άλλως δεν θα είχε λόγο ύπαρξης). **Η παρεμβαίνουσα επί του πέμπτου λόγου της κρινόμενης προσφυγής, ισχυρίζεται**, μεταξύ άλλων, ότι όπως είναι γνωστό, η αύξηση του κατώτατου μισθού καθορίστηκε με την Υ.Α 38866/21-4-2022 του Υπουργού Εργασίας και δημοσιεύτηκε το ΦΕΚ 2030 Β'-Ι, με ισχύ από την 1^η Μαΐου 2022, ενώ η προσφορά της υποβλήθηκε ηλεκτρονικά την 20^η Απριλίου 2022, ήτοι μία ημέρα πριν την δημοσίευση της Υπουργικής Απόφασης και έντεκα ημέρες πριν η εν λόγω απόφαση τεθεί σε ισχύ. Κατά την παρεμβαίνουσα, κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της όσο και της προσφεύγουσας ουδεμία ισχύ και έννομη συνέπεια μπορούσε ή ήθελε επιφέρει μια μη δημοσιευθείσα και μη ισχύουσα Υπουργική Απόφαση, ουδεμία δε παράβαση συλλογικής σύμβασης συντελέστηκε από αυτήν, ουδεμία υπαμειβόμενη εργασία πρόκειται υπάρξει κατά την εκτέλεση του έργου, καθώς προκύπτει με σαφήνεια ότι από την 1^η Μαΐου 2022, όποτε και εκκίνησε η ισχύς της Υπουργικής απόφασης, άπαντες, άρα και η ίδια, έχει αυξήσει τους μισθούς του προσωπικού όπως ακριβώς η απόφαση αυτή ορίζει, ενώ η προσφεύγουσα προσπαθεί ψευδώς και με περίσσιο θράσος να υπαινιχθεί ότι εκείνη κατά τον υπολογισμό του κατώτατου ημερομισθίου,

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

εφάρμοσε μια Υπουργική Απόφαση, που ουδεμία ισχύ είχε κατά την υποβολή της προσφοράς της.

Από την μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης, της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής, των σχετικών εγγράφων και της παρέμβασης, προκύπτουν τα εξής σχετικά τον πέμπτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής: Σύμφωνα με τα άρθρα της προκείμενης Διακήρυξης, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣΤΕ 352/2016, 53/2011, ΣΤΕ 3669/2015, 5022/2012), ορίζονται σχετικά με τα τιθέμενα εν προκειμένω ζητήματα, τα εξής: Στο ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ της προκείμενης Διακήρυξης (σελ. 61 επ.) ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «*ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ Το κατώτατο ημερομίσθιο για τους εργατοτεχνίτες σύμφωνα με την υπ' αρ. 107675/27-12-2021 Απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης(ΦΕΚ 173 Β) ορίζεται στα 29,62€. Για τον υπολογισμό του ενδεικτικού προϋπολογισμού παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στο .... για τα έτη 2022-2024 (δύο έτη από την υπογραφή της σύμβασης και ανάρτησής της στο ΚΗΜΔΗΣ) έχουν ληφθεί υπόψη τα κάτωθι :*

- 1. Ημερομίσθιο ενός εργατοτεχνίτη με επίδομα γάμου και προϋπηρεσία 3-6 ετών , ήτοι 34,07€.[...]*». Περαιτέρω, η υπ' αρ. 107675/27-12-2021 Απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ΦΕΚ 6263 Β) περί Καθορισμού κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, με έναρξη ισχύος από 01-01-2022, όριζε ότι για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται στα είκοσι εννέα ευρώ και εξήντα δύο λεπτά (29,62 €), ενώ η Υπουργική Απόφαση 38866/21-4-2022 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ΦΕΚ 2030 Β) περί Καθορισμού κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας, με έναρξη ισχύος την 01-05-2022, ήτοι μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών του προκείμενου διαγωνισμού (28-04-2022), ορίζει ότι για τους εργατοτεχνίτες το κατώτατο ημερομίσθιο ορίζεται στα τριανταένα ευρώ και ογδόντα-πέντε λεπτά (31,85 €). Οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας που εμπεριέχονται στον εξεταζόμενο πέμπτο λόγο της κρινόμενης προσφυγής της περί του ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας, η

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

οποία είναι φαινομενικά προσφορότερη, μοιραία αν γίνει αποδεκτή θα οδηγήσει σε καθεστώς υποαμοιβόμενης εργασίας κατά παράβαση της εργατικής νομοθεσίας και των συλλογικών συμβάσεων, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, διότι αφενός μεν από την προκείμενη Διακήρυξη όπου αναφέρεται ο κατά τα ανωτέρω τρόπος κατάρτισης του προϋπολογισμού της υπό ανάθεση υπηρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής δεν προκύπτει ρητή επί ποινή αποκλεισμού υποχρέωση των διαγωνιζομένων οικονομικών φορέων να καταρτίσουν την προσφορά τους υπολογίζοντας το ημερομίσθιο του εργατοτεχνίτη με επίδομα γάμου και προϋπηρεσία 3-6 ετών (ήτοι 34,07 ευρώ), αφετέρου δε διότι η επικαλούμενη από την προσφεύγουσα Υπουργική Απόφαση 38866/21-4-2022 (ΦΕΚ 2030 Β), με έναρξη ισχύος την 01-05-2022, ήτοι με έναρξη ισχύος μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών του προκείμενου διαγωνισμού (28-04-2022) και μετά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, που όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού έλαβε χώρα την 20-04-2022, δεν καταλάμβανε χρονικά την προκείμενη σύμβαση. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα προρρηθέντα, ο πέμπτος λόγος της κρινόμενης προσφυγής είναι απορριπτέος.

28. Επειδή γίνεται δεκτή, εν συνόλω, η εισήγηση.

29. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, να γίνει δεκτή η παρέμβαση και να οριστεί η κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 2022 και εκδόθηκε στις 22 Σεπτεμβρίου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Αριθμός Απόφασης: 1368/2022

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΘΗΝΑ ΜΠΟΥΖΙΟΥΡΗ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΕΤΡΟΥ**